

๒.๓ คดีปกครอง

๒.๓.๑ เมื่อถูกฟ้องคดี และได้รับหมายแจ้งคำสั่งศาลปกครองให้ทำคำให้การแก้คำฟ้องให้ผู้รับผิดชอบตรวจคำฟ้องว่า ผู้ใดเป็นผู้ฟ้องคดีและได้ฟ้องหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้ใดบ้าง ในกรณีใด การกระทำที่เป็นมูลเหตุแห่งการฟ้องคดีคืออะไร ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำดังกล่าว เป็นอย่างไร ผู้ฟ้องคดีประสงค์ให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการในเรื่องใด หรือผู้ฟ้องคดีได้มีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเป็นประการใด และศาลกำหนดให้ยื่นคำให้การแก้คำฟ้องต่อศาลเมื่อใด มีประเด็นที่ต้องทำคำให้การแก้คำฟ้องกี่ประเด็น หากมีประเด็นที่ต้องแก้คำฟ้องจำนวนมากและเห็นว่าไม่สามารถยื่นคำให้การแก้คำฟ้องได้ทันภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ให้รีบยื่นคำขอขยายระยะเวลายื่นคำให้การแก้คำฟ้องไปยังศาลปกครองโดยตรงก่อนครบกำหนดระยะเวลายื่นคำให้การ (ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๖ ข้อ ๔๓ และข้อ ๔๖)

๒.๓.๒ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้รับคำสั่งให้ทำคำให้การแก้คำฟ้องหรือทำคำชี้แจงยื่นต่อศาลแล้ว หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลภายในระยะเวลาที่กำหนด ศาลจะถือว่าผู้ถูกฟ้องคดียอมรับข้อเท็จจริงตามข้อหาของผู้ฟ้องคดี และหากศาลเห็นว่าการไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด หรือมีพฤติกรรมเป็นการประวิงคดีให้ล่าช้า ศาลมีอำนาจในการรายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อดำเนินการแก้ไขปรับปรุง สั่งการ ลงโทษทางวินัยหรือมีคำสั่งลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาลด้วยก็ได้ (พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๗ วรรคสี่) โดยหากศาลมีคำสั่งให้ผู้บังคับช้ขาดำเนินการตามมาตรา ๕๗ วรรคสี่ ให้ผู้บังคับช้ขาดำเนินการแก้ไขปรับปรุง สั่งการ หรือลงโทษทางวินัย ในเรื่องนั้นตามที่เห็นสมควร และรายงานให้กรมการปกครองทราบด้วย

๒.๓.๓ ในการจัดทำคำให้การแก้คำฟ้องคดีปกครอง หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่สามารถจัดทำคำให้การแก้คำฟ้องด้วยตนเอง โดยประสานกับนิติกร สังกัด ที่ทำการปกครองจังหวัด หรือกรมการปกครอง (สำนักงานสอบสวนและนิติการ) หรือหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ที่ถูกฟ้องคดีสามารถมอบอำนาจให้พนักงานอัยการ สำนักงานคดีปกครอง เป็นผู้จัดทำคำให้การแก้คำฟ้องแทนได้ โดยให้รวบรวมข้อเท็จจริงทั้งหมดส่งให้พนักงานอัยการโดยเร็วที่สุด (ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยองค์คณะ การจ่ายสำนวน การโอนคดี การปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการในคดีปกครอง การคัดค้านตุลาการ ศาลปกครอง การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานคดีปกครอง และการมอบอำนาจให้ดำเนินคดีปกครองแทน พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๐)

๒.๓.๔ การรวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเพื่อจัดทำคำให้การแก้คำฟ้อง ให้บรรยายข้อเท็จจริงที่เป็นสาระสำคัญพอที่จะทำให้เข้าใจถึงข้อเท็จจริงอันเป็นมูลเหตุแห่งการฟ้องคดี พร้อมขั้นตอนการพิจารณาทางปกครอง ข้อกฎหมาย ระเบียบ และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และในการจัดทำคำให้การให้บรรยายคำให้การโดยชัดแจ้งที่แสดงถึงการปฏิเสธหรือยอมรับข้อหาที่ปรากฏในคำฟ้อง คำขอท้ายฟ้อง รวมถึงการบรรยายเหตุแห่งการฟ้องคดี และทำคำให้การแก้คำฟ้องให้ตรงกับประเด็นที่ถูกกล่าวหา

๒.๓.๕ สำหรับประเด็นที่ต้องหยิบยกขึ้นในการจัดทำคำให้การแก้คำฟ้อง ให้ตรวจสอบความสมบูรณ์ในเงื่อนไขแห่งการฟ้องคดี ประกอบด้วย

(๑) ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายตามกฎหมายหรือไม่ (พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง)

/ (๒) ก่อนฟ้องคดี...

(๒) ก่อนฟ้องคดีผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องที่ฟ้องตามที่กฎหมายกำหนดครบถ้วนแล้วหรือไม่ (พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๒ วรรคสอง)

(๓) ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีความสามารถตามกฎหมายหรือไม่ (ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๒๖ และข้อ ๒๗)

(๔) คดีที่ฟ้องอยู่ในอำนาจของศาลปกครอง หรืออยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองหรือไม่ (พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๙ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๔๗ ประกอบระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๒๙)

(๕) ในขณะที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองนั้น หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ ได้ดำเนินการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนของผู้ฟ้องคดีแล้วหรือไม่ อย่างไร และเหตุแห่งการฟ้องคดีหรือวัตถุแห่งคดียังคงมีอยู่ในขณะที่ยื่นฟ้องหรือไม่ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการตามคำขอท้ายฟ้องของผู้ฟ้องคดีหรือไม่ (พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๙ และมาตรา ๗๒)

(๖) คดีได้พ้นกำหนดระยะเวลาฟ้องคดีหรือไม่ (พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๒)

(๗) ในขณะที่ฟ้องคดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องเรื่องเดียวกันนั้นต่อศาลเดียวกันหรือต่อศาลอื่น อันเป็นการฟ้องซ้อนหรือไม่ หรือศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดประเด็นข้อใดแห่งคดีนั้นแล้ว อันเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำหรือไม่ หรือคู่กรณีเดียวกันฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน ซึ่งศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีถึงที่สุดแล้ว อันเป็นการฟ้องซ้ำหรือไม่ (ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๓๖ (๑) ข้อ ๙๖ และข้อ ๙๗)

๒.๓.๖ ในกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการจัดทำคำให้การแก้คำฟ้องเอง ให้ผู้ถูกฟ้องคดีลงนามในคำให้การแก้คำฟ้องด้วยตนเอง และจัดทำสำเนาคำให้การแก้คำฟ้องพร้อมสำเนายานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยรับรองความถูกต้องทุกแผ่นตามจำนวนที่ศาลกำหนดและยื่นต่อศาลพร้อมคำให้การแก้คำฟ้อง (ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๔๗ และข้อ ๔๙)

๒.๓.๗ เมื่อผู้ฟ้องคดีทำคำคัดค้านคำให้การและศาลมีคำสั่งเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีจัดทำคำให้การเพิ่มเติมให้ผู้ถูกฟ้องคดีทำคำให้การเพิ่มเติมแก้คำคัดค้านคำให้การดังกล่าว พร้อมสำเนาที่รับรองความถูกต้องทุกแผ่นแล้วยื่นต่อศาลตามจำนวนที่ศาลกำหนด โดยให้ยื่นต่อศาลภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด

๒.๓.๘ ในการยื่นคำให้การแก้คำฟ้อง หรือคำให้การเพิ่มเติม หรือเอกสารหลักฐานใดต่อศาลปกครองสามารถกระทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือจะยื่นด้วยตนเอง หรือมอบฉันทะให้ผู้ยื่นยื่นต่อศาลหรือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของศาล หรือจะส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับก็ได้ และเก็บหลักฐานการส่งไว้กับต้นเรื่องเพื่อเป็นหลักฐานต่อไป ทั้งนี้ การมอบฉันทะให้ผู้ยื่นยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อ ผู้มอบ ผู้รับมอบ และพยานด้วย

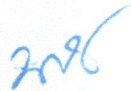
๒.๓.๙ การขอรับการสนับสนุนค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้ผู้ถูกฟ้องคดีแจ้งที่ทำการปกครองจังหวัดโดยด่วน เพื่อประสานกรมการปกครองในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายโดยให้ถือปฏิบัติตามแนวทางข้อ ๒.๒.๓ ข้างต้น

๒.๓.๑๐ การดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครอง เนื่องจากคำพิพากษาของศาลอาจส่งผลให้ผู้ถูกฟ้องคดีต้องชดใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินในกรณีดังกล่าว ดังนั้นกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้แพคดี ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว ๔๔ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ฎีกาคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครอง ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙

อนึ่ง การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของกรมการปกครอง มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของประชาชนเป็นจำนวนมาก หากพนักงานฝ่ายปกครอง และเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมการปกครองประพฤติหรือปฏิบัติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง หรือปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ อาจเข้าข่ายขัดต่อหลักการปฏิบัติตนของบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งต้องดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ในการนี้ กรมการปกครองจึงขอให้จังหวัดกำชับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง และเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมการปกครองทุกระดับให้ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลของกรมการปกครอง โดยมีจิตสำนึกในการให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และพึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ละเว้นการใช้อำนาจในทางมิชอบ ไม่แสวงหาประโยชน์อื่นใดจากทางราชการหรือจากประชาชน ผู้มาขอรับบริการ พร้อมทั้งให้ยึดถือระเบียบกฎหมายในการใช้ดุลพินิจเพื่อออกคำสั่งทางปกครองเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติหรืออนุญาตต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด โดยให้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ไม่ผลักรားให้ประชาชนไปฟ้องคดีเพื่อให้ศาลเป็นผู้ตัดสิน และดำรงตนเป็นที่พึ่งให้กับประชาชนได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ ให้จังหวัดแจ้งให้อำเภอทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุชา โขชาศิริวิไลซ์)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักงานสอบสวนและนิติการ
ส่วนคดีและละเมิด
โทร/โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๙๕๗๔

แบบรายงานการดำเนินการทางคดี

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง รายงานการดำเนินการทางคดี

เรียน อธิบดีกรมการปกครอง (ผ่านผู้อำนวยการสำนักงานการสอบสวนและนิติการ)

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....ตำแหน่ง.....

สังกัดหมายเลขโทรศัพท์

E-mail ID Line

ขอรายงานการดำเนินการทางคดี โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. ข้อมูลคดี

๑.๑ ประเภทคดี

- คดีอาญา
- คดีปกครอง
- คดีแพ่ง
- คดีแพ่งเกี่ยวเนื่องคดีอาญา

๑.๒ ข้อหา.....

๑.๓ ศาลคดีหมายเลขดำที่.....

๑.๔ โจทก์/ผู้ฟ้องคดีผู้ร้องสอด.....

๑.๕ จำเลย/ผู้ถูกฟ้องคดี.....

๑.๖ วันที่ได้รับหมาย/คำสั่งศาล

๒. คำชี้แจงถึงมูลเหตุที่ถูกฟ้องคดี

มูลเหตุที่ถูกฟ้องคดีดังกล่าว เนื่องจาก.....

ทั้งนี้ได้แนบเอกสาร.....จำนวน.....แผ่น

๓. แนวทางการต่อสู้คดี

๓.๑ รับผิดตามฟ้อง เพราะ.....

๓.๒ ปฏิเสธ เพราะ.....

๓.๓ ภาคเสธ เพราะ.....

๓.๔ อื่น ๆ (ระบุ).....

/๔. การดำเนินการ...

๔. การดำเนินการของจำเลย/ผู้ถูกฟ้องคดี

ภายหลังที่ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่ระเบียบ กฎหมาย และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง กำหนดไว้ให้ต้องปฏิบัติ ตามลำดับดังนี้

.....
.....

๕. ความคืบหน้า/ผลของคดี (รายงานความคืบหน้าทางคดีและการดำเนินการทางคดีที่เกี่ยวข้อง เช่น คดีนี้อยู่ในชั้นพนักงานสอบสวน ชั้นพนักงานอัยการ หรือชั้นศาล เป็นต้น)

๕.๑ ระยะเวลาที่ ๑ :ตามหนังสือ.....ที่.....

๕.๒ ระยะเวลาที่ ๒ :ตามหนังสือ.....ที่.....

๖. การคาดหมายผลคดี

คาดว่าคดีนี้.....

.....

ทั้งนี้ จักได้รายงานให้กรรมการปกครองทราบทุกระยะอย่างต่อเนื่องจนกว่าคดีจะถึงที่สุด

(ลงชื่อ)

ผู้รายงาน

(.....)

ตำแหน่ง

.....